

رای شماره ۱۳۹۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته: ابطال مواد ۶ الی ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ از دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق اصناف شهرستان های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آن ها مصوب یکمصد و هفتمین جلسه هیأت عالی نظارت (موضوع بند ه ماده ۵۵ قانون نظام صنفی کشور))

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۱۳۹۹

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۱/۸/۱۰

شماره پرونده: ۰۰۰۰۹۶۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای محمد مهدی فتح آبادی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مواد ۶ الی ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ از دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق اصناف شهرستان های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آن ها مصوب یکصد و هفتمین جلسه هیأت عالی نظارت (موضوع بند ه ماده ۵۵ قانون نظام صنفی کشور)

گردش کار: شاکی به موجب دادخواست و لایحه تکمیلی ابطال مواد ۶ الی ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ از دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق اصناف شهرستان های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آن ها مصوب یکصد و هفتمین جلسه هیأت عالی نظارت (موضوع بند ه ماده ۵۵ قانون نظام صنفی کشور) را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است:

" مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی شماره ۳۸۶ در دوره ششم اجلاس چهارم و در روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۷، ماده ۷۵ قانون نظام صنفی را به شرح ذیل تصویب نمود:

ماده ۷۵ قانون نظام صنفی: «رسیدگی به تخلفات اداری مسئولان اتحادیه ها و مجامع امور صنفی و شورای اصناف کشور، برابر آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت صمت با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب اکثریت مطلق آراء وزیران حاضر در هیأت عالی نظارت خواهد رسید.

پس از تکمیل شدن اصلاحات لازم در قانون نظام صنفی در مجلس شورای اسلامی، لایحه و مصوبه مذکور، به منظور تایید به شورای نگهبان ارسال و شورای نگهبان به لایحه قانون نظام صنفی، مصوب شده در مجلس شورای اسلامی، ایراداتی وارد نموده و ماده ۷۵ قانون نظام صنفی را حذف می نماید.

با وجود حذف ماده ۷۵ قانون مذکور توسط شورای نگهبان، هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور، به استناد بند هـ ماده ۵۵ قانون نظام صنفی، بر خلاف نظر شورای نگهبان دستورالعملی را تعیین نموده که تا ماده ۶ آن، موضوع نظارت بر عملکرد و وظایف اتحادیه ها می باشد و از ماده ۶ به بعد آن، بر خلاف نظر شورای نگهبان با عدول از اختیارات و وظایف خود می باشد. هیأت عالی نظارت در یکصد و هفتمین جلسه خود، اقدام به تعیین و تدوین دستورالعملی به استناد بند هـ ماده ۵۵ نموده که از ماده ۶ به بعد، دستورالعمل مذکور خلاف مدلول و مفاد مندرج در بند هـ ماده ۵۵ مذکور، تخلفات و نحوه رسیدگی قید نموده که قانون گذار اجازه تدوین و یا تعیین دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات و تعیین مجازات و تنبیه انگاری به هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی نداده و برابر مفاد بند هـ ماده ۵۵ قانون نظام صنفی، از وظایف و اختیارات هیأت یاد شده نبوده و از اختیارات و وظایف خود، عدول کرده و خلاف موازین عمل نموده و باستناد دستورالعمل مذکور (که بنظر می رسد از جایگاه لازم) برخوردار نبوده، اقدام به تنبیه انگاری، تذکر، توبیخ و عزل و محرومیت از حقوق اجتماعی منتخبین اعضای صنف، تحت عنوان اعضاء هیأت مدیره اتحادیه و یا اتاق اصناف را می نماید. این در حالیست که مستند به قوانین، موضوع مجازات و یا عزل و محرومیت از حقوق اجتماعی افراد، بایستی بر اساس احکام قضایی و از ناحیه مراجع قضایی باشد، که متأسفانه تعدادی از مسئولین اتحادیه های صنفی در کشور که منتخب اعضاء صنف و با رای آنان انتخاب شده اند، از مسئولیت و کار، برکنار شده و عزل گردیده اند که این امر بدون حکم قضایی، صدمات حیثیتی و اجتماعی فراوانی را به همراه داشته است کمیسیون های نظارت در قانون یاد شده فقط وظیفه نظارتی بر عملکرد هیأت مدیره اتحادیه های صنفی را داشته و علی الاصول ناظر بوده و چنانچه در نهایت وظیفه رسیدگی به شکایات را داشته باشند مجوز تنبیه انگاری و صدور رای و حکم مجازات و عزل افراد را ندارند.

فلذا و بنا به مراتب معنونه در فوق و سایر ادله های اثباتی تقدیمی، مواد مذکور در دستورالعمل بند هـ ماده ۵۵ قانون نظام صنفی مصوب سال ۱۳۹۲، خارج از حدود اختیارات هیأت عالی نظارت تلقی گردیده و خلاف نظر شورای نگهبان و در تعارض با اصول بنیادین قانون اساسی (اصل ۳۶، اصل ۳۸ و اصل ۱۶۶) و سایر قواعد و موازین قانونی و همچنین خلاف مواد و اصول مقید در قانون آیین دادرسی کیفری و مدنی بوده که شایسته ابطال و نقض می باشد."

ضمناً شاکی به شرح لایحه دیگری ادعای خلاف شرع بودن موارد مورد شکایت را مسترد نموده است."

متن مقررره مورد شکایت به شرح زیر می باشد:

دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها، اتاق اصناف شهرستان های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آن ها (موضوع بند «هـ» ماده ۵۵ قانون نظام صنفی کشور)

" ماده ۶- تخلف عبارت است از قصور (کوتاهی غیر عمدی) یا تقصیر هیأت مدیره و بازرس اتحادیه ها و یا هیأت ریسه اتاق ها در اجرای قانون و مقررات نظام صنفی، و عناوین آن به شرح زیر می باشد:

۱- اعمال و رفتار خلاف حیثیت و شیون اداری و شغلی.

۲- عدم رعایت مواعد مقرر در قانون و مقررات نظام صنفی.

۳- عدم تشکیل جلسات هیأت مدیره اتحادیه یا هیأت ریسه اتاق.

۴- عدم بکارگیری مدیر اجرایی در اتحادیه و دبیر اجرایی در اتاق.

۵- عدم تشکیل کمیسیون های اتحادیه و اتاق.

۶- گرفتن وجوهی به نفع خود یا سازمان صنفی غیر از آنچه در قانون و مقررات مربوط مشخص شده.

۷- صدور پروانه کسب بر خلاف قانون و مقررات نظام صنفی.

۸- سوء استفاده از موقعیت و سمت خود.

۹- گزارش خلاف واقع.

۱۰- تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوه و استفاده غیر مجاز از آنها.

۱۱- خودداری از تسلیم مدارک یا گزارش به اشخاص (از جمله کمیسیون نظارت، اتاق ها، بازرس اتحادیه و متقاضی پروانه کسب) که به موجب قانون و مقررات حق دریافت آنها را دارند.

۱۲- عدم اجرای مصوبات لازم الاجراء هیأت عالی نظارت و دبیرخانه آن و کمیسیون نظارت.

۱۳- افشای اسرار و اسناد محرمانه اداری.

۱۴- ترک خدمت قبل از پذیرفته شدن استعفا.

۱۵- غیبت غیر موجه سه جلسه متوالی و یا پنج جلسه متناوب در سال (جلسات هیأت مدیره اتحادیه و هیأت ریسه اتاق ها).

تبصره - در صورتی که هر عضو هیأت مدیره و یا بازرس اتحادیه ها و هیأت ریسه اتاق ها به علت ناتوانی جسمی و یا بیماری بیش از شش ماه در سال غیبت داشته باشد، مستعفی شناخته خواهند شد و رئیس کمیسیون نظارت موظف است مطابق مقررات نسبت به جایگزینی وی با عضو علی البدل اقدام نماید.

۱۶- اشتغال در دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری یا اتحادیه ها و اتاق ها.

۱۷- صرف بودجه و استفاده از امکانات اتحادیه یا اتاق برای تبلیغات و فعالیت انتخاباتی به نفع خود یا اشخاص دیگر.

چنانچه مرجع رسیدگی در جریان بازرسی از عملکرد سازمان های صنفی و یا وصول گزارش به یکی از این تخلفات مواجه شوند، بلافاصله مطابق ماده (۷) این دستورالعمل، شروع به رسیدگی خواهد نمود.

ماده ۷- مراحل رسیدگی به تخلفات:

۱- جمع آوری مدارک تخلف در اسرع وقت.

تبصره - مرجع رسیدگی میتواند نمایندگان برای تحقیق و بررسی تخلفات تعیین کند. کلیه اتحادیه ها و اتاق ها مکلفند همکاری های لازم را درخصوص رسیدگی به تخلفات به عمل آورده و مدارک و اسناد مورد نیاز را در مهلت های تعیین شده توسط مرجع رسیدگی در اختیار آنها قرار دهند.

۲- ابلاغ موارد تخلف و دلایل مورد استناد به متهم. (تفهیم اتهام)

۳- متهم می تواند ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ، دفاعیه خود را به همراه مدارک مستند در دفاع از خود را به مرجع رسیدگی ارایه نماید. عدم ارایه دفاعیه در مهلت مقرر مانع رسیدگی به تخلفات نخواهد بود.

۴- پس از تکمیل پرونده ظرف مدت پانزده روز، جلسه برای رسیدگی به تخلفات تشکیل می گردد. و بعد از ملاحظه اسناد و مدارک موجود در پرونده و توجه کامل به مدافعات متهم اقدام به صدور رای می گردد. رای صادره باید با ذکر علت و مستند به قانون و مقررات مربوطه بوده و متناسب با تخلف ارتكابی باشد. تاریخ بین صدور رای در کمیسیون نظارت و ابلاغ آن به متهم نباید از پانزده روز تجاوز کند.

تبصره- مرجع رسیدگی موظف است در صورت درخواست کتبی متهم، از وی و یا نماینده قانونی وی برای حضور در جلسه رسیدگی دعوت نماید.

ماده ۸- نحوه ابلاغ تفهیم اتهام و آرا صادره به ترتیب به یکی از روش های زیر مجاز است:

۱- ابلاغ کتبی به ذی نفع یا نماینده قانونی وی در محل سازمان یا اداره صنعت، معدن و تجارت با اخذ امضا.

۲- ارسال به نشانی واحد صنفی و اخذ امضا با ذکر نام و نام خانوادگی تحویل گیرنده.

تبصره- در صورت امتناع از دریافت برگه و یا ارایه رسید، مراتب با ذکر تاریخ در برگه قید و اعاده می گردد و تاریخ مذکور ملاک عمل خواهد بود.

تنبيه ها و نحوه اعمال

ماده ۹- تنبيه ها عبارتند از:

الف- تذکر کتبی.

ب- توبیخ کتبی.

ج- پیشنهاد عزل به هیأت عالی نظارت.

مرجع رسیدگی موظف است، پس از ملاحظه اسناد و مدارک موجود در پرونده و توجه کامل به مدافعات فرد یا افراد متخلف یکی از تنبيه ها را اعمال نماید.

ماده ۱۰- نحوه اعمال تنبيه ها:

۱- در مورد تخلفات بندهای (۱) تا (۵) ماده (۶) این دستورالعمل، برای نوبت اول تذکر کتبی، در صورت تکرار همان تخلف در نوبت دوم توبیخ کتبی و در صورت تکرار پیشنهاد عزل.

۲- در مورد تخلفات بندهای (۶) تا (۱۰) ماده (۶) این دستورالعمل، در صورت عدم انتفاع متهم تذکر کتبی در صورت انتفاع و یا عدم جبران خسارت بر اساس اسناد و قرائین کافی به تشخیص مرجع رسیدگی توبیخ کتبی و یا پیشنهاد عزل.

۳- در مورد تخلفات بندهای (۱۱) تا (۱۳) ماده (۶) این دستورالعمل، به تشخیص مرجع رسیدگی توبیخ کتبی و یا پیشنهاد عزل.

۴- در مورد تخلف بند (۱۴) ماده (۶) این دستورالعمل، برای نوبت اول توبیخ کتبی و در صورت تکرار پیشنهاد عزل.

۵- در مورد تخلفات بندهای (۱۶) و (۱۷) ماده (۶) این دستورالعمل، پیشنهاد عزل.

تبصره- مرجع رسیدگی موظف است در صورتی که هر یک از اعضای هیأت مدیره و بازرس اتحادیه ها و یا هیأت ریسه اتاق ها در طول یک دوره مسئولیت مستحق دریافت تنبیه های زیر شوند، نسبت به اجرای بند (ج) ماده (۹) این دستورالعمل اقدام نماید.

۱- سه مرتبه تذکر کتبی.

۲- دو مرتبه تذکر کتبی و یک توبیخ کتبی.

۳- دو مرتبه توبیخ کتبی.

ماده ۱۱- چنانچه در حین رسیدگی به هر یک از موارد تخلف مندرج در این دستورالعمل، مشخص شود که فعل ارتكابی از مصادیق جرایم عمومی می باشد مراتب برای پیگیری به مرجع قضایی منعکس خواهد شد.

طرح پرونده در مرجع قضایی مانع از رسیدگی و اعمال تنبیه های مربوط در این دستورالعمل نخواهد بود.

چنانچه حکم قطعی مرجع قضایی مبنی بر برایت باشد، مرجع رسیدگی موظف است نسبت به اصلاح رای خود در این خصوص اقدام نماید.

ماده ۱۲- در صورتی که حضور متهم در روند تحقیق و بازرسی خللی بوجود آورد، مرجع رسیدگی میتواند حضور متهم در مسئولیت مربوطه را حداکثر به مدت سه ماه به حال تعلیق درآورد. در صورتی که پرونده برای طرح در دستور کار هیأت عالی نظارت قرار گیرد تا قبل از اعلام نظر هیأت مزبور، تعلیق برای سه ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود. رسیدگی به تخلفات نباید از ظرف مدتهای مزبور تجاوز نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که دبیرخانه هیأت عالی نظارت مجازات عزل فرد یا افراد را متناسب با فعل ارتكابی تشخیص ندهد کمیسیون نظارت موظف است نسبت به اصلاح تصمیم خود اقدام نماید.

ماده ۱۴- دبیرخانه هیأت عالی نظارت موظف است اطلاعات و مدارک لازم درخصوص تخلف اعضای هیأت ریسه اتاق ایران یا هیأت مدیره اتحادیه کشوری را با رعایت ماده (۷) این دستورالعمل مورد بررسی قرار داده و در صورت احراز تخلف نسبت به ارایه پیشنهاد به هیأت عالی نظارت مبنی بر اعمال یکی از تنبیه های موضوع ماده (۹) این دستورالعمل اقدام نماید.

ماده ۱۶- نحوه رسیدگی به پیشنهاد عزل:

۱- ارسال پیشنهاد عزل توسط رئیس کمیسیون نظارت ظرف مدت هفت روز کاری از تاریخ ابلاغ مصوبه، به همراه گردش کار و مدارک مربوط (صورتجلسه کمیسیون نظارت، تفهیم اتهام، مدارک مورد استناد و دفاعیه متهم) به دبیرخانه هیأت عالی نظارت.

۲- بررسی پیشنهاد عزل توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت ظرف مدت پانزده روز، در صورت عدم کفایت دلایل و مدارک، اعزام کارشناس به استان و یا دعوت نماینده کمیسیون نظارت و یا متهم برای ادای توضیحات.

۳- تهیه دستور کار هیأت عالی نظارت توسط دبیرخانه هیأت و طرح موضوع در هیأت.

۴- ابلاغ رای هیأت عالی نظارت توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت به کمیسیون نظارت شهرستان جهت اجرا.

ماده ۱۷- هیأت عالی نظارت میتواند تنبیه های مقرر در ماده (۹) این دستورالعمل را رأساً در مورد متخلفین اعمال نماید و روسای کمیسیون های نظارت موظف به اجرای آن می باشند. در صورتی که هیأت عالی نظارت اختیارات مندرج در بندهای (الف) ماده (۵۵) قانون را به کمیسیون نظارت مراکز استان ها واگذار کند، در این صورت کمیسیون مزبور در چارچوب اختیارات تفویضی اقدام می نماید."

در پاسخ به شکایت مذکور، دبیر هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور (وزارت صنعت، معدن و تجارت) به موجب لوایح شماره ۶۲۸۷۸/۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۳/۷ و ۶۷۹۷۶/۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۳/۱۱ اجمالاً توضیح داده است که:

"دستورالعمل بند هـ ماده ۵۵ قانون نظام صنفی مصوب یکصد و هفتمین جلسه هیأت عالی نظارت با تصویب دستورالعمل جدید بند هـ ماده ۵۵ همین قانون، در یکصد و بیست و پنجمین جلسه هیأت موصوف در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۶ لغو و بلااثر شده و مراتب ابلاغ و اجرایی شدن آن طی مکاتبه شماره ۴۲۱۰۴/۶۰ مورخ ۱۴۰۱/۲/۶ به سراسر کشور اطلاع رسانی شده است، لذا نظر به بند (ج) ماده ۵۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری در ما نحن فیه موجبات رسیدگی به شکایت مطروحه منتفی گردیده است.

مطابق ماده ۱۱ قانون موصوف، هیأت عالی نظارت، هیأتی است که به منظور تعیین برنامه ریزی، هدایت، ایجاد هماهنگی و نظارت بر کلیه اتحادیه ها، اتاق های اصناف شهرستان، اتاق اصناف ایران و کمیسیون های نظارت تشکیل می گردد و بالاترین مرجع نظارت بر امور اصناف کشور است.

بر اساس بند هـ ماده ۵۵ قانون نظام صنفی، تهیه دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق های اصناف شهرستان و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آن ها در حدود مفاد این قانون از وظایف هیأت عالی نظارت می باشد. همچنین با توجه به بند (الف) و (ب) ماده فوق، عزل هیأت مدیره اتحادیه ها و هیأت ریسه اتاق های اصناف در حدود صلاحیت هیأت عالی نظارت است.

مطابق بند (ج) ماده ۴۹ قانون مزبور، رسیدگی و بازرسی عملکرد اتحادیه ها و اتاق های اصناف شهرستان ها و تطبیق دادن اقدامات انجام شده آن ها با قوانین و مقررات از جمله وظایف کمیسیون نظارت می باشد.

بر اساس ماده ۹۵ مکرر ۱ قانون مذکور، رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت مدیره اتحادیه ها و هیأت ریسه اتاق های اصناف شهرستان ها بر عهده کمیسیون نظارت است.

بنا بر مستندات قانونی مارالذکر، هیأت عالی نظارت در یکصد و هفتمین جلسه خود دستورالعمل بند هـ ماده ۵۵ این قانون را که مشتمل بر وظایف و صلاحیت های قانونی هیأت اعم از نظارت و هماهنگی بین کمیسیون های نظارت و رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت مدیره و رییس تشکل های صنفی بود را تصویب نمود. به عبارت روشن تر، این هیأت از باب صلاحیت تنظیم گری، نظارت و هماهنگی بر حسن اجرای قانون و جلوگیری از سلیقه گرایی کمیسیون های نظارت در رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت مدیره و هیأت رییس تشکل های صنفی اقدام به تصویب دستورالعمل معترض عنه نمود.

ضرورت تصویب این دستورالعمل در راستای افزایش شفافیت در احصای تخلفات، آگاهی اعضای هیأت مدیره از موارد تخلفات و چگونگی رسیدگی به آن توسط کمیسیون نظارت بوده و وجود آن نه تنها موجبات تضییع حق را فراهم نیاورده و در تطابق با اصل ۴۰ قانون اساسی است. بلکه اعضای هیأت مدیره و هیأت رییس تشکل های صنفی مشمول را از حقوق خود و تشریفات رسیدگی آگاه نموده و به واسطه وجود آن تاکنون نسبت به بسیاری از موارد که تنبیه اعمالی با فعل انجام شده توسط افراد تناسب نداشته، دستور اصلاح داده شده و احقاق حق صورت گرفته است.

شاکی در بخشی از شکایت خود بیان می دارد که دستورالعمل اجرایی بند (هـ) ماده (۵۵) قانون نظام صنفی، دارای محرومیت از حقوق اجتماعی برای اشخاص می باشد؛ این در حالی است که اولاً: محرومیت از حقوق اجتماعی در مواد (۲۵) و (۲۶) قانون مجازات اسلامی وجود داشته صرفاً در مواردی که در احکام قضایی قطعی درج شده باشد، لازم الاتباع است. ثانیاً: وفق فراز پایانی تبصره (۴) ماده (۲۲) قانون نظام صنفی، ۲ درصد اشخاص از جمله اعضای معزول از هیأت مدیره و اعضای مستعفی که استعفای آنها سبب اخلاف در برگزاری انتخابات گردید، نمی توانند برای اولین انتخابات بعدی هیأت مدیره اتحادیه داوطلب شوند؛ لذا محرومیت از عضویت در دوره بعدی هیأت مدیره اتحادیه صرفاً برای اشخاص معزول و به موجب نص صریح قانون فوق و نه دستورالعمل مذکور است.

با توجه به صلاحیت هیأت عالی نظارت نسبت به عزل مسئولان تشکل های صنفی و تفویض آن به کمیسیون های نظارت مراکز استان ها مستند به بند (الف) و (ب) ماده (۵۵) و ماده (۵۶)، قانون نظام صنفی، که اعمال تنبیه عزل مستلزم احصا تخلفات مشمول آن است که به واقع مصداق قاعده فقهی اذن در شی اذن در لوازم آن است، می باشد.

به عبارت روشن تر، شخصی که صالح به اعمال تنبیه عزل است، مجاز و احصا موارد مشمول این تنبیه نیز خواهد بود. در غیر این صورت، دادن صلاحیت بدون اذن در تهیه لوازم مورد نیاز آن، کاری عبث است که مغایر با فلسفه قانون گذاری و حکیم و علیم بودن قانون گذار می باشند ضمن اینکه تنبیه شخص بدون آن که موارد مشمول عزل به وی ابلاغ شده باشد نیز مصداق بارز قاعده مسلم قبح عقاب بلا بیان است و عزل او عقلاً قبیح و زشت خواهد بود.

با توجه به ماده (۲) قانون مجازات اسلامی، هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده، جرم محسوب می شود. در حالی که تخلف دارای مفهومی کاملاً متفاوت با جرم است و اعم از قصور یا کوتاهی عمدی در انجام وظایف و امور محوله و تقصیر یا نقض عمدی قانون و مقررات مربوطه در یک صنف و گروه خاص می باشد. بنابراین دستورالعمل مبحوث عنه درصدد جرم انگاری و مجازات اشخاص نبوده و صرفاً تخلفات اداری، انضباطی و عدم انجام وظایفی که در قانون و مقررات نظام صنفی ذکر شده را تجمیع و حسب

مورد مشمول تنبیه هایی از جمله تذکر کتبی و یا توبیخ کتبی که جنبه اداری و درون سازمانی دارد و فاقد هرگونه محرومیت از حقوق اجتماعی می باشند، نموده است."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۱/۸/۱۰ با حضور رییس و معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است.

رای هیأت عمومی

هرچند براساس بند (هـ) ماده ۵۵ قانون نظام صنفی (اصلاحی مصوب ۱۳۹۲/۶/۱۲)، «تعیین دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق های اصناف شهرستان های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آنها در حدود مفاد این قانون»، از وظایف و اختیارات هیأت عالی نظارت است، ولی با توجه به اینکه هیأت عالی نظارت در یکصد و هفتمین جلسه خود و در مقام تصویب دستورالعمل موضوع بند (هـ) ماده ۵۵ قانون نظام صنفی در قالب مواد ۶ الی ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ این دستورالعمل به وضع ضوابطی اقدام کرده است که متضمن تعیین مجازات های مختلف مانند تذکر، توبیخ، عزل و محرومیت از حقوق اجتماعی برای منتخبین اعضای صنوف مختلف و یا احضار اعضای هیأت مدیره اتحادیه های صنفی و اتاق اصناف به عنوان متهم است و با عنایت به اینکه وضع ضوابطی که متضمن تعیین مجازات است به دلالت اصل سی و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برعهده قانونگذار قرار دارد، لذا تصویب مواد ۶ الی ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ دستورالعمل نظارت بر حسن انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون های نظارت، اتحادیه ها و اتاق های اصناف شهرستان های کشور و اتاق اصناف ایران و نظارت بر فعالیت آنها مصوب یکصد و هفتمین جلسه هیأت عالی نظارت خارج از حدود اختیار هیأت مزبور بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شود. /

حکمتعلی مظفری

رییس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری